

Sygn. akt II Ka 652/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2021r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Agnieszka Karłowicz
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Agnieszki Gańko

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2021 r.

sprawy **A. S.** i **M. B.**

oskarżonych z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 286 § 1 i 3 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji, wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 28 kwietnia 2021 r. sygn. akt II K 717/20

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

1. w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w pkt III wyroku na podstawie art. 67§3 kk w zw. z art. 39 pkt 7 kk orzeka od oskarżonego A. S. świadczenie pieniężne w kwocie 1000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej,

2. w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w pkt IV wyroku na podstawie art. 67§3 kk w zw. z art. 39 pkt 7 kk orzeka od oskarżonego M. B. świadczenie pieniężne w kwocie 1000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej,

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonych A. S. i M. B. na rzecz Skarbu Państwa po 120 zł kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 652/21

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z 28 kwietnia 2021 roku sygn. II K 717/20

1.2. Podmiot wnoszący apelację

 # oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

 # obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

 # na korzyść

 # na niekorzyść

 # w części

 # w całości

#

co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	

#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	<i>uchylenie</i>	#	<i>zmiana</i>
---	------------------	---	---------------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
----		-----	-----	-----	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	<u>Zarzut oskarżyciela publicznego:</u> - obraza przepisów prawa materialnego tj. art. 67 § 3 kk w zw. z art. 46 § 2 kk poprzez ich zastosowanie i orzeczenie od oskarżonych A. S. i M. B. nawiązek w kwocie po 400 zł na rzecz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, podczas gdy w sprawie nie ujawniono zaistnienia szkody po stronie pokrzywdzonego, co uzasadniało ewentualne orzeczenie świadczenia pieniężnego na podstawie art. 67 § 3	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	kk w zw. z art. 43a § 1 kk na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny	
<p>Zarzut skarżącego okazał się zasadny.</p> <p>W sprawie niniejszej po stronie pokrzywdzonego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie zaistniała szkoda, co uniemożliwiło orzeczenie środka kompensacyjnego zmierzającego do jej naprawienia w całości lub w części. Wobec tego rozstrzygnięcie zawarte w pkt. III i IV wyroku należy uznać za wydane z naruszeniem przepisów art. 67 § 3 kk w zw. z art. 46 § 2 kk. Należy zwrócić uwagę, iż pomimo złożenia wniosku przez oskarżonych w zakresie dopłat bezpośrednich do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie wypłaciła ona oskarżonym żadnej kwoty pieniężnej z tytułu dopłat, a zatem nie może być mowy o powstaniu jakiegokolwiek szkody po stronie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Warunkowe umorzenie postępowania karnego nie ma charakteru samoistnego i przez ustawodawcę zostało powiązane z obligatoryjnym nałożeniem na oskarżonego obowiązku naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody w całości lub przynajmniej w części, a ponadto z możliwością orzeczenia świadczenia pieniężnego. Tak więc kształtując zasady i przesłanki warunkowego umorzenia postępowania karnego ustawodawca w art. 67 § 3 kk przewidział</p>	

<p>możliwość zasądzenia świadczenia pieniężnego, o jakim mowa w art. 39 pkt. 7 kk. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy mając na względzie sytuację majątkową i finansową każdego z oskarżonych oraz potrzebę podkreślenia naganności czynów poprzez dolegliwość finansową uznał, że zasadną kwotą od każdego z oskarżonych jest kwota 1000 zł orzeczona na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. III i IV poprzez orzeczenie od oskarżonych A. S. i M. B. świadczeń pieniężnych w kwotach po 2000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wobec uwzględnienia zarzutu należało również uwzględnić wniosek, jednakże nie w całości co do żądanej przez prokuratora kwoty świadczeń pieniężnych w kwotach po 2000 zł od każdego z oskarżonych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>2.</p>	<p><u>Zarzuty oskarżonych:</u> mające wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego tj.:</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

1. art. 7 kpk poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów polegającej na błędnym uznaniu przez Sąd wyjaśnień oskarżonych A. S. i M. B. w zakresie dokonywania przez nich czynności pielęgnacyjnych (zabiegów agrotechnicznych) na spornych działkach oraz weryfikowania przez A. S. stanu spornych łąk w dniu 31 maja 2018 r. podczas gdy żaden inny dowód nie wykazał sprzeczności wersji prezentowanej przez oskarżonych ze stanem faktycznym, a ich wyjaśnienia są spójne i konsekwentne. Nie można się zgodzić z twierdzeniami Sądu pierwszej instancji, że zeznania oskarżonych w powyższym zakresie wynikają wyłącznie z obranej linii obrony i stanowią oczywistą odpowiedź na stanowisko zaprezentowane w uzasadnieniu Sądu Okręgowego w Siedlcach (Sąd, który przekazał sprawę do Sądu Rejonowego do ponownego rozpoznania), a gdyby te twierdzenie były prawdziwe oskarżeni eksponowaliby je wcześniej. Trzeba zaznaczyć, że na gruncie poprzedniego postępowania nie padły pytania w powyższym przedmiocie i nie było to przedmiotem zainteresowania Sądu I instancji, który wówczas rozpoznawał sprawę, albowiem okoliczności te nie miały istotnego znaczenia;

3. art. 8 ust. pkt. 2 ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego mającego wpływ na treść wyroku poprzez bezpodstawne uznanie, że oskarżeni nie byli posiadaczami działek objętych zarzutami i nie wypełnili oni wymagań, aby uzyskać dopłaty podczas gdy na dzień 31 maja

2018 r.; oskarżeni byli posiadaczami działek objętych zarzutem, dokonali niezbędnych w celu uzyskania dopłat zabiegów agrotechnicznych;

4. art. 5 § 2 kpk poprzez nierozstrzygnięte pojawiających się w sprawie wątpliwości na korzyść oskarżonych wynikających zarówno z wyjaśnień oskarżonych oraz faktu, że żaden

z przesłuchanych w postępowaniu świadków nie podważył faktu posiadania działek objętych zarzutami przez oskarżonych, a żaden inny dowód nie wykazał sprzeczności wersji prezentowanej przez oskarżonych ze stanem faktycznym, a ich wyjaśnienia są spójne

i konsekwentne podczas gdy niedające się usunąć wątpliwości należy rozstrzygnąć na korzyść oskarżonych,

a w konsekwencji obrazu w/w przepisów błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, polegający na bezpodstawnym przyjęciu, że:

- oskarżony A. S. w dniu 18 czerwca 2018 roku w M., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i uzyskania jako producent rolnej środków pomocowych, usiłował doprowadzić Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci przyznania środków pomocowych dla producentów rolnych w ramach jednolitej płatności obszarowej w łącznej kwocie nie wyższej niż 1892,74 zł w ten sposób, że przedłożył wniosek o przyznanie płatności za 2018 r., w którym zawarł nierzetelne, pisemne oświadczenie o tym, że

posiada i użytkuje grunt w postaci działek o numerach: (...). (...). (...), (...) (...), (...) (...), (...)(...) usiłując w ten sposób wprowadzić w błąd pracowników Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa co do istotnej dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego okoliczności, ale zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na ujawnienie w toku kontroli niezetelności jego oświadczenia, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego nie pozwala na przyjęcie powyższych ustaleń, co w konsekwencji doprowadziło do bezpodstawnego skazania oskarżonego za zarzucany mu czyn stypizowany w art. 297 § 1 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 i 3 kk w zw. z art. 11 § 2 kk;

- oskarżony M. B. w dniu 11 czerwca 2018 roku

w M., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej

i uzyskania jako prezes zarządu Chrześcijańskiej Kampanii Restrukturyzacji i Modernizacji Gruntów Rolnych (...)

sp. z o.o. oraz jako producent rolny środków pomocowych, usiłował doprowadzić Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

w M. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci przyznania środków pomocowych dla producentów rolnych w ramach jednolitej płatności obszarowej w kwocie łącznej nie wyższej niż 3.785 zł w ten sposób, że w dniu 11 czerwca 2018 roku w M. przedłożył drogą elektroniczną wniosek o przyznanie płatności za rok 2018, w którym zawarł nierzetelne, pisemne oświadczenie o tym, że posiada i użytkuje grunt w postaci działek o numerach: (...)(...) (...)(...), (...)

	<p>(...), (...).(…) (...) (...) (...), (...) (...), usiłując w ten sposób wprowadzić w błąd pracowników Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa co do istotnej dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego okoliczności, ale zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na ujawnienie w toku kontroli nierzetelności jego oświadczenia, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego nie pozwala na przyjęcie powyższych ustaleń, co w konsekwencji doprowadziło do bezpodstawnego skazania oskarżonego za zarzucany mu czyn stypizowany w art. 297 § 1 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 i 3 kk w zw. z art. 11 § 2 kk;</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Zarzuty skarżącego są niezasadne.</p> <p>W pierwszej kolejności należało odnieść się do łącznego zestawienia przez skarżącego zarzutu naruszenia przepisów prawa procesowego, błędu w ustaleniach faktycznych oraz przepisów prawa materialnego - art. 8 ust. 1 pkt. 2 ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, który obrońca w sposób oczywisty błędnie zakwalifikował jako zarzut naruszenia przepisów postępowania. W judykaturze wielokrotnie formułowano tezy, że zarzut obrazu prawa materialnego jest dopuszczalny tylko w sytuacji, gdy nie są kwestionowane dokonane przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne (które z kolei nie mogą być kwestionowane bez zarzutu obrazu przepisów</p>		

postępowania) – bowiem zarzut taki opiera się na twierdzeniu, że w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym Sąd dokonał błędnej jego subsumpcji, nieprawidłowo stosując lub nie stosując konkretny przepis prawa materialnego. Obraza prawa materialnego ma miejsce wtedy, gdy stan faktyczny został w orzeczeniu prawidłowo ustalony, a nie zastosowano do niego właściwego przepisu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2008 roku, sygn. akt III KK 230/08, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 1974 r., sygn. V KR 212/74).

Wadliwie skonstruowany został także zarzut naruszenia art. 5 § 2 kpk, ponieważ przepis ten odnosi się tylko do wątpliwości, które ma i których nie był w stanie rozstrzygnąć organ procesowy rozpoznający sprawę, nie zaś do zastrzeżeń strony niezadowolonej z ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy. Należy przypomnieć, że zarzut naruszenia zasady in dubio pro reo może być skutecznie podnoszony jedynie w sytuacji, w której nie jest kwestionowana ocena materiału dowodowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia 2019 r., V KK 290/18, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2019 r., IV KK 651/19). Lektura uzasadnienia oraz zarzutów apelacji wskazuje, że skarżący podnosi wątpliwości co do poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych oraz oceny zgromadzonych w sprawie dowodów. Niezależnie zatem od samej poprawności zredagowania zarzutu obrazy art. 5 § 2 kpk, która powinna zostać powiązana ze wskazaniem na przepis normujący standard rzetelnej kontroli instancyjnej, zarzut jawi się jako oczywiście bezzasadny, a argumentacja

wyrażona w treści uzasadnienia apelacji sprowadza się do własnej oceny dowodów i zaprezentowania własnych ustaleń faktycznych korzystnych dla oskarżonego. Naruszenie art. 5 § 2 kpk może mieć miejsce jedynie w sytuacji, gdy na gruncie konkretnej sprawy wystąpią takie niewiadome, których nie można usunąć w procesie oceny dowodów. W apelacji nie wskazano na takie niewiadome, ograniczając się jedynie do ogólnego stwierdzenia, że w sprawie doszło od naruszenia normy art. 5 § 2 kpk polegające na błędnym przyjęciu, że nie zachodzą niedające się usunąć wątpliwości co do winy oskarżonych, które należy rozstrzygnąć na ich korzyść.

Z kolei, aby zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. okazał się trafny, wymaga on wykazania wad w ocenie konkretnych dowodów, prowadzących do wniosku, iż ocena ta przekracza granice oceny swobodnej i jest dowolna. Zarzut naruszenia art. 7 k.p.k. wymaga wykazania wad w ocenie konkretnych dowodów dokonanych przez sąd orzekający, prowadzących do wniosku, że ocena ta przekroczyła granice swobodnej oceny, przy czym konieczne jest wykazanie konkretnych błędów w sposobie dochodzenia do określonych ocen, przemawiających w zasadniczy sposób przeciwko dokonanemu rozstrzygnięciu (tak również Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 10 lipca 2019 r. II AKa 94/18).

Sąd Okręgowy dokonując kontroli instancyjnej nie dopatrył się uchybień ze strony Sądu Rejonowego w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych

oraz oceny poszczególnych dowodów. W okolicznościach sprawy przede wszystkim należy wskazać, że to na oskarżonych jako wnioskujących spoczywa obowiązek podania prawidłowych danych doradcy, który jak wskazali sporządzał na ich zlecenie wnioski dotyczący przyznania dopłat bezpośrednich. Ponadto, jak wskazali w swoich wyjaśnieniach obaj oskarżeni dane do składanego wniosku były brane z roku poprzedniego co nasuwa wniosek, że obaj oskarżeni nie przykładali większej uwagi, aby dane przekazywane Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa odzwierciedlały stan faktyczny, a zgadzały się „mniej więcej” i bazowali na tym, że taką dopłatę otrzymali za lata poprzednie. Tym bardziej wyjaśnienia oskarżonych co do faktycznego użytkowania działek objętych zarzutem są wątpliwe. Sami oskarżeni przyznali, że w sytuacji wystąpienia konfliktu krzyżowego zazwyczaj wycofywali wnioski w zakresie przyznania dopłat do spornej działki. Takie postępowanie tym bardziej świadczy o braku profesjonalnego podejścia do zarządzanego arealu, a jednocześnie obliczone jest na „ugodowe” załatwienie sprawy. Należy bowiem uwypuklić, że praktyka oskarżonych w zakresie obejmowania kolejnych działek polegała również na bezumownym korzystaniu na co wskazali sami oskarżeni. Nadto oskarżony A. S. w swoich pierwszych wyjaśnieniach złożonych w toku postępowania sądowego wskazał, że w przypadku działek nr (...), że zaczął je kosić po zauważeniu, że nikt się nimi nie interesuje, podobnie postąpił wobec (...) i (...). W ocenie oskarżonego brak rzekomego zainteresowania

właściciela gruntu, upoważniał oskarżonego do złożenia wniosku o dopłatę w zakresie tej nieruchomości. Takie działanie w ocenie Sądu stanowi jak najbardziej bezprawne wejście na cudzy grunt, dokonanie wykoszenia trawy, zebranie siana w celu uzyskania jedynie dopłat bezpośrednich, a nie faktycznego użytkowania gruntów.

Obaj oskarżeni znając uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 2 lipca 2020 r. sygn. akt II Ka 352/20 dotyczącego uchylecia wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 28 stycznia 2021 r. sygn. akt. II K 425/19 i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania mogli przygotować się do ponownych wyjaśnień w zakresie czynności przeprowadzonych na poszczególnych działkach. Należy zauważyć, że A. S. bardzo szczegółowo opisał zabiegi agrotechniczne, które miały być dokonywane na działkach objętych aktem oskarżenia. Wyjaśnienia oskarżonego budzą wątpliwość Sądu Okręgowego biorąc pod uwagę następujące okoliczności:

- upływ czasu od rzekomo wykonywanych zabiegów agrotechnicznych na poszczególnych działkach (3 lata),
- ilość działek objętych wnioskiem (ponad 400) nie przeszkadzało oskarżonemu na złożenie szczegółowych wyjaśnień co do podejmowanych zabiegów agrotechnicznych,
- podejmowanie inwestycji i zabiegów agrotechnicznych na cudzej nieruchomości, a więc dokonywanie nakładów finansowych bez posiadania

jakiegokolwiek tytułu prawnego i bez gwarancji uzyskania dopłaty w przypadku konfliktu krzyżowego.

Wobec tego Sąd pierwszej instancji prawidłowo przyjął, że wyjaśnienia oskarżonych co do podejmowanych zabiegów agrotechnicznych poza wykoszeniem trawy stanowiły przyjętą linię obrony. Nadto wyjaśnienia oskarżonych skonfrontowano z zeznaniami pozostałych świadków- właścicieli bądź użytkowników poszczególnych działek, którzy wprost wskazali na fakt użytkowania przez nich spornych działek bądź zawierania umów dzierżawy. Ocena wiarygodności zeznań poszczególnych świadków – właścicieli bądź użytkowników poszczególnych działek szczegółowo opisanych w uzasadnieniu Sądu pierwszej instancji nie budziła żadnych wątpliwości Sądu Okręgowego. Świadkowie J. B. (1), M. U., A. Ł. (1), A. Ł. (2), B. J., P. Z., A. G. (1) w swoich zeznaniach jednoznacznie potwierdzili wykonywanie w 2018 r. na poszczególnych działkach zabiegów agrotechnicznych oraz tytułu prawnego bądź faktycznego użytkowania do poszczególnych działek (każdy ze świadków odrębnie w zakresie swoich działek). Zeznania poszczególnych świadków były spójne, logiczne oraz szczegółowe. Świadek M. U., który z całą pewnością stwierdził, że to on użytkował działkę w 2018 r. pozostającą w konflikcie krzyżowym, ponieważ na przedmiotowe działki jeździł od dziecka wraz z rodzicami oraz dziadkami, zna ich dokładne położenie i nie ma możliwość, aby się pomylił.

Z kolei J. B. (2) wskazał, że zlecił prace na przedmiotowych działkach swoim pracownikom i nie ma absolutnie żadnego powodu, aby powziąć wątpliwości co do wykonania zleconych prac. Należy również zauważyć, iż prace zleczone przez świadka B. obejmowały także usuwanie samosiewów i chwastów, a więc czynności wykraczające jedynie poza skoszenie łąki. Zeznania świadka potwierdził, jego pracownik J. K., który opisał czynności podejmowane na przedmiotowych działkach.

Świadkowie A. Ł. (1) i A. Ł. (2) wskazali na dzierżawę działki na podstawie ustanej umowy, a także zabiegi agrotechniczne- koszenie, nawożenie, które były wykonywane na tej działce.

B. J. w swoich zeznaniach również potwierdził zarówno wykonywanie zabiegów agrotechnicznych i to nie tylko najprostszych tj. koszenie, ale także wyrównywanie, czyszczenie oraz zawieranie umów dzierżawy poszczególnych działek. Świadek wskazał również wprost, że w 2018 r. kosił działki (...) razy pierwszy raz w okresie do końca czerwca, drugi raz w sierpniu.

Świadek P. Z. wskazał, że pomimo, że był właścicielem działek na podstawie aktu notarialnego oraz woli użytkownika swoich działek i złożeniu wniosku o przyznanie dopłat w chwili kiedy pojechał skosić łąki okazało się, że są już skoszone. Jednocześnie wskazał na podejmowane zabiegi agrotechniczne, poza koszeniem, przeprowadzane na nieruchomości.

Nie sposób pominąć również zeznań świadków – pracowników Agencji Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa R. Ś., R. O., E. O., A. G. (2), W. R. oraz D. G., którzy w toku przesłuchania opisali procedurę przyznawania dopłat w sytuacji wystąpienia tzw. konfliktu krzyżowego tj. sytuacji w której więcej niż jeden podmiot złożył wnioski w zakresie przyznania dopłat na tą samą działkę, która w głównej mierze polega wyjaśnieniu kto był faktycznym użytkownikiem działki w zakresie objętym wnioskiem- wykonywał zabiegi agrotechniczne. Świadek W. R. zeznała, że przed 2018 r. corocznie następowały kontrole krzyżowe u oskarżonego A. S.. Po wezwaniu oskarżonego

do złożenia wyjaśnień oskarżony w większości przypadków twierdził, że omyłkowo podawał działki oraz twierdził, że ich nie użytkuje i wtedy pracownicy Agencji Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa wykreślali je ze złożonego wniosku. D. G. wskazał, że konflikty krzyżowe zdarzają się bardzo rzadko, zaś jak wskazała E. O. spółka składając wniosek wskazywała jedynie numery działek, a w przypadku konfliktu krzyżowego wycofywano wniosek. Na przestrzeni 2016 -2017 w jednym wniosku M. B. znalazło się 14 konfliktów krzyżowych, co nie może być tłumaczone omyłką czy niedopatrzaniem. Opisane powyżej okoliczności zostały w całości pominięte przez skarżących, a apelacja stanowi wybiórczą i własną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego.

Przyznanie samej płatności rzeczywiście nie jest uzależnione od posiadania tytułu prawnego, zwłaszcza tytułu własności, do objętych wnioskiem gruntów rolnych, a ich istotą jest przyznawanie osobie, która

rzeczywiście rzecz posiada i uprawia grunty rolne, tzn. decyduje jakie rośliny uprawiać i swobodnie dokonuje odpowiednich zabiegów agrotechnicznych, zbiera plony oraz utrzymuje grunty zgodnie z normami i wymogami. Płatności przysługują zatem nie właścicielowi, ale faktycznemu użytkownikowi, który rzeczywiście wykonuje wszelkie niezbędne czynności dla prawidłowego funkcjonowania gospodarstwa, przy czym nie musi to oznaczać wykonywania tych czynności własnoręcznie, a obejmuje również wykorzystanie innych osób (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 maja 2020 r. I GSK 1770/19). Pojęcie posiadania należy interpretować w drodze wykładni celowościowej, z uwzględnieniem krajowych i wspólnotowych przepisów dotyczących płatności do gruntów rolnych (wyrok NSA z 13 czerwca 2012 r. sygn. akt II GSK 734/11; wyrok NSA z 16 maja 2012 r. sygn. akt II GSK 537/11; wyrok NSA z dnia 7 marca 2012 r. sygn. akt II GSK 87/11; wyrok NSA z dnia 18 lipca 2012 r. sygn. akt II GSK 932/11, wyrok NSA z dnia 29 listopada 2011 r. sygn. akt II GSK 1177/10, wyrok WSA w Gdańsku z dnia 22 grudnia 2010 r. sygn. akt I SA/Gd 335/10, wyrok WSA w Gdańsku z dnia 17 lipca 2007 r. I SA/Gd 335/10). Za takim rozumieniem pojęcia posiadania gruntów rolnych przemawia także to, że celem płatności (dopłat) jest dofinansowanie do produkcji rolnej, pomoc rolnikom, którzy faktycznie użytkują będące w ich posiadaniu grunty rolne. Tak określone zasady przyznawania płatności sprzyjają pojawianiu się zachowań zmierzających do ich uzyskania w oparciu o bezprawne zajmowanie cudzych

nieruchomości, przejmowanych w „bezumowne użytkowanie” i często połączone jest z „działalnością” rolniczą, która ma charakter fikcyjny ewentualnie prowadzona jedynie na użytek wniosku o dopłaty.

W kontekście powyższego jest oczywiste, iż dopłaty przeznaczone powinny być przede wszystkim na inwestycje w ziemię czy to ponoszenie kosztów zasiewów, oprysków, nawozów, a także inwestycje w budynki gospodarskie, obory, chłodnie do przechowywania, maszyny i narzędzia itp. Taka sama sytuacja dotyczy uprawy łąk i zabiegów agrotechnicznych, które są na nich wykonywane- koszenia, nawożenia, wyrównywania, włóknowania czy usuwania samosiewów bądź chwastów. Taka jest właśnie istota i główny cel dopłat bezpośrednich. Trafnie ujął to Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 listopada 2005 r., sygn. IV SA/Wa 1524/05, wskazując, iż celem płatności (dopłat) jest dofinansowanie do produkcji rolnej, pomoc rolnikom, którzy rzeczywiście użytkują będące w ich posiadaniu grunty rolne, a nie tylko są formalnymi posiadaczami gruntów, co do których wnioskuje o dopłaty.

W okolicznościach niniejszej sprawy oskarżeni nie posiadali ani tytułów prawnych ani faktycznie nie byli posiadaczami bądź użytkownikami co nie powinno budzić żadnych wątpliwości. Nawet jeżeli oskarżeni faktycznie wykonywali pojedyncze, incydentalne czynności agrotechniczne na przedmiotowych działkach nie można uznać tego

za użytkowanie. Należy przede wszystkim zwrócić uwagę na co wskazał sam oskarżony A. S., że zdarzały się sytuacje (dot. działek nr (...)) bezumownego wejścia i użytkowania tych działek po wcześniejszej obserwacji, jak określił to oskarżony „po zauważaniu, że nikt tymi działkami się nie interesuje”. Następnie oskarżony wskazał, że w sytuacji gdy na daną działkę powracał właściciel wtedy on „wycofywał się”.

Wobec tego w sytuacji wejścia na z pozoru nieużytkowaną działkę przez oskarżonych, oskarżeni nie mieli żadnej pewności czy i kiedy potencjalny właściciel powróci do użytkowania działki. W związku z tym takiego stanu faktycznego nie można uznać ani za posiadanie ani za użytkowanie skoro oskarżeni już w chwili objęcia takiej działki liczyli się, że w każdej chwili mogą zostać wezwani przez właściciela do zaprzestania jakichkolwiek czynności. Brak tutaj przymiotu trwałości, a także ciągłości posiadania bądź użytkowania.

Nie sposób także pominąć, że oskarżeni złożyli oświadczenie o posiadaniu spornych gruntów na dzień 31 maja 2018 r. oraz podali, że na zadeklarowanych działkach prowadzą działalność rolniczą przez cały rok kalendarzowy. Oświadczyli zatem, że posiadają i użytkują te grunty co wobec powyższych wywodów w sposób oczywisty przeczy złożonemu oświadczeniu.

Tym samym argumenty wskazane w apelacji nie zostały uwzględnione i zasadnie uznano, że oskarżeni swoim zachowaniem wyczerpali znamiona przestępstw z art. 13 § 1 kk

w zw. z art. 286 § 1 i 3 kk oraz art. 297 § 1 kk.		
Wniosek		
Obrońca oskarżonych wniósł o uniewinnienie od zarzucanych mu czynów ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Łukowie do ponownego rozpoznania.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Bezzasadność zarzutów skutkowałą bezzasadnością wniosku.		
Lp.	Zarzut	
3.	Naruszenie art. 167 kpk w zw. z art. 193 § 3 kpk mające wpływ na treść wyroku poprzez: oddalenie wniosku dowodowego z opinii biegłego sądowego z zakresu rolnictwa o specjalności obejmującej płatności bezpośrednie i cele (zadania) Wspólnej Polityki Rolnej w sytuacji, gdy przedmiotem opinii miało być stwierdzenie okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy wymagających wiadomości specjalnych. Nie można się zgodzić z Sądem pierwszej instancji, że opinia miała dotyczyć zagadnienia prawnego i dlatego nie było konieczne powoływanie biegłego, bowiem w niniejszej sprawie zapadło już trzecie orzeczenie, a prawidłowa analiza sprawy wymaga nie tylko zastosowania właściwych przepisów prawa ale też m.in. praktyki administracyjnej Agencję Restrukturyzacji i	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	<p>Modernizacji Rolnictwa, z uwzględnieniem treści udostępnianych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa materiałów informacyjnych i szkoleniowych oraz specyfiki praktyk stosowanych na gruntach przez oskarżonych.</p>	
<p>Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Zarzuty skarżącego są niezasadne.</p> <p>Naruszenie art. 167 k.p.k. może mieć miejsce wówczas, gdy zaniechano przeprowadzenia dowodu, mimo że zachodziły ku temu uzasadnione przesłanki, a jego uzyskanie było niezbędne dla prawidłowego wyrokowania, a nie podyktowane poszukiwaniem ewentualnego wsparcia dla irrelevantnych procesowo tez (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2021 r. II KK 405/20).</p> <p>W realiach przedmiotowej sprawy Sąd pierwszej instancji prawidłowo oddalił wniosek skarżącego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Należy mieć na uwadze, że w niniejszej sprawie Sąd rozstrzyga sprawę w kontekście prawnokarnym badając czyny oskarżonych w kontekście ustawowych znamion przypisanych im przestępstw. Zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do wydania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie, ponieważ okoliczności, które miałyby ustalić biegły - stanowiące m.in. wiadomości z zakresu prawa - nie wymagają wiadomości specjalnych,</p>		

a podlegają ustaleniu i ocenie przez przyzmat przepisów prawa w toku niniejszego postępowania przez Sąd. W ocenie Sądu Okręgowego wniosek obrońcy sprowadzał się de facto do ustalenia czy oskarżeni powinni otrzymać dopłaty bezpośrednie do działek objętych aktem oskarżenia.	
Wniosek	
Obrońca oskarżonych wniósł o uniewinnienie od zarzucanych im czynów ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim do ponownego rozpoznania.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Bezzasadność zarzutu skutkowałą bezzasadnością wniosku.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	-----
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	

1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wyrok Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z 28 kwietnia 2021 roku sygn. II K 717/20 został utrzymany w zakresie punktów od I, II, V oraz VI.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Brak przesłanek z art. 439 § 1 pkt 1-9 kpk oraz z art. 440 kpk, podlegających uwzględnieniu niezależnie od granic zaskarżenia, podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Sąd Okręgowy w miejsce orzeczonych w pkt. III i IV zaskarżonego wyroku nawiązek w kwotach po 400 zł na rzecz Agencji Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa na podstawie art. 67 § 3 kk w zw. z art. 39 pkt 7 kk orzekł od każdego oskarżonych świadczenia pieniężne w kwotach po 1000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, a w pozostałej części wyrok utrzymał w mocy.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Uwzględnienie w części zarzutu obrazy prawa materialnego podniesionego przez oskarżyciela publicznego skutkowało zmianą zaskarżonego orzeczenia.	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	

1.1.	~~-----~~	~~# art. 439 k.p.k.~~
Zwiężle o powodach uchylecia		
~~-----~~	~~-----~~	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylecia		
~~-----~~	~~-----~~	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
~~-----~~	~~-----~~	
4.1.	~~-----~~	~~# art. 454 § 1 k.p.k.~~
Zwiężle o powodach uchylecia		
~~-----~~	~~-----~~	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
~~-----~~	~~-----~~	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	

-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III.	Na podstawie art. 635 kpk w zw. z art. 634 kpk w zw. z art. 626 § 1 kpk i art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych 9Dz. U. z 2013 r., poz.1247) Sąd Okręgowy zasądził od każdego z oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa po 120 złotych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, mając na uwadze, że oskarżeni osiągają dochody i są w stanie uregulować należności sądowe.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Oskarżyciel publiczny, Obrońca oskarżonych,	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z 28 kwietnia 2021 roku sygn. II K 717/20	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść	# w całości	

# na niekorzyść			
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		

#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana